

Priloga 11: Jezikovni zgledi – realizacije metafore VERA JE X iz celotnega gradiva¹

1 BOG JE VERA

Legenda:

- 1: vidik posestnika
- 2: vidik posoda
- 3: vidik posedovanega predmeta
- 4: vidik stanja posode
- 5: vidik rezultata
- 6: vidik stanja vsebine

DALMATIN

- 1: *(kdo) imeti vero, (kdo) vero prejeti, (kdo) vero dobiti, (kdo) vero pahniti od sebe*
- 4: *(kdo) prevreči vero (čigavo)*
- 6: *(kdo) izboljšati vero (čigavo, (čigava) vera rasti*

JAPELJ

- 1: *(kdo) imeti vero, (kdo) zavreči vero, (kdo) vero sprejeti (gori vzeti) vero*
- 4: *(čigava) vera biti prazna, (kdo) prevreči vero (čigavo)*
- 6: *(čigava) vera rasti, vera ne biti v (čem), (kdo) priložiti vero (komu*

WOLF

- 1: *(kdo) vero imeti, (kdo) vero ohraniti, (kdo) vero sprejeti, (kdo) vero zavreči*
- 4: *(čigava) vera biti polna, (kdo) podreti vero (čigavo)*
- 6: *(kdo) pomnožiti vero (čigavo), (čigava) vera jenjati, (čigava) vera rasti, vera biti (v čem)*

CHRASKA

- 1: *(kdo) vero imeti, (kdo) vero ohraniti, (kdo) vero sprejeti, zadobiti, pahniti vstran od sebe ...*
- 4: *(kdo) izpodkopavati vero (čigavo)*
- 6: *(kdo) omnožiti vero (čigavo), (čigava) vera izginiti/rasti*

¹ Izpuščeno je le gradivo SSP, ki je podrobno obravnavano v poglavju 8.

EKUMENSKA IZDAJA

1: *(kdo) imeti vero*

4: *(čigava) vera biti prazna, (kdo) podirati vero (čigavo)*

6: *(kdo) pomnožiti vero (čigavo)*

ZNANSTVENE IN TEHNIČNE PUBLIKACIJE

1: *(kdo) sprejeti vero, (kdo) imeti vero, (kdo) biti oropan vere,*

2: *vera biti (v kom), (vera) biti izrinjena iz (koga)*

POLLEPOSLOVJE

1: *(kdo) imeti vero, (kdo) najti vero, (kdo) izgubiti vero, (kdo) sprejeti vero*

2: *(kdo) biti poln vere, (kdo) imeti korenine v veri*

5: *(čigava) vera biti sad (česa)*

6: *vera se utrditi (v kom) (čigava) vera pešati*

SLOVENSKO LEPOSLOVJE

1: *(kdo) ne/imeti vero, (kdo) izgubiti vero, (kdo) najti vero, (kdo) si izbrati vero, (kdo) sprejeti vero*

2: *(kdo) biti poln vere, (kdo) vlti vero (v koga), kdo komu izruvati vero iz srca*

3: *(kdo) vzeti vero (čigavo)*

4: *(kaj) biti polno vere, (čigava) vera se omajati/utrditi*

6: *vera biti (v kom), (čigava) vera biti kakšna (močna, globoka ...), (kdo) obuditi vero (v kom), vera korenini v (čem), vera vzkleti v (čem), vera izginiti (iz česa), vera umreti (v čem), (v čem) ne biti vere, (v čem) ne biti prostora za vero,*

DELO

1: *(kdo) zavrniti, sprejeti, skrivati, izgubiti, nadomestiti, obdržati, zavreči, poglobljati, negovati ... vero*

2: *kdo biti obremenjen z vero*

6: *vera ne/biti v (kom), vera usahniti v (kom), (čigava) vera biti kakšna (globoka, omajana, trdna ...), (čigava) vera izpuhteti, (čigava) vera iziti iz (česa), (čigava) vera se roditi v (čem), (čigava) vera biti ukoreninjena v (čem), vera biti (v čem)*

PERIODIKA

1: *(kdo) imeti vero*

2: *vera biti (v kom)*

ZAPISI GOVORJENIH BESEDIL

1: *(kdo) ne/imeti vere*

2 VERA JE SKUPNOST

Legenda:

1a: vidik cilja

1b: vidik izhodišč

1c: vidik veznega člena

2: vidik prostora

DALMATIN

1b: *(kdo) odpasti od vere*

2: *(kdo) biti v veri*

JAPELJ

1b: *(kdo) odstopiti/odpasti od vere*

WOLF

1b: *(kdo) odstopiti od vere/odpasti od vere*

CHRASKA

1b: *(kdo) odpasti od vere*

EKUMENSKA IZDAJA

1a: *(kdo) prestopiti k tuji veri*

1b: *(kdo) odpasti od vere, (kdo) odstopiti od vere*

SSP

1a: *kot (kdo) pristopiti k veri, (kdo)*

1b: *odvrniti od vere (koga) oz. odpasti od vere (kdo), odstopiti od vere (kdo), oddaljiti se od vere (kdo),, zabloditi od vere (kdo)*

2: *(kdo) biti v veri, (kdo) prestopiti v drugo vero, (kdo) odpreti vrata vere (komu)*

TEHNIČNE IN ZNANSTVENE PUBLIKACIJE

1a: *(kdo) spreobrniti k veri (koga)*

1b: *(kdo) odpasti od vere*

2: *(kdo) pripadati veri, (kdo) prestopiti iz ene v drugo vero, (kdo) živeti v veri, (kdo) zapustiti vero*

POLLEPOSLOVJE

1b: *(kdo) zapustiti vero, (kdo) se ločiti od vere, (kdo) pretrgati vezi z vero, (kdo) odvrniti od vere (koga)*

2: *(kdo) prestopiti v vero, (kdo) deliti vero (s kom)*

LEPOSLOVJE

1a: *(kdo) se nagibati k veri, (kdo) voditi k veri (koga)*

1b: *(kdo) odpasti od vere, (kdo) odstopiti od vere, (kdo se oddaljiti od vere), (kdo) veri kazati hrbet*

2: *(kdo) prestopiti v drugo vero, (kdo) zapustiti vero, (kdo) ostati zvest veri, (kdo) najti v veri (koga), (kdo) vreči iz vere (koga)*

DELO

1a: *(kdo) se obrniti k veri, (kdo) se vrniti k veri, (kdo) se zatekati k veri, (kdo) se pridružiti veri, (kdo) se približati veri, (kdo) iskati pot k veri, (kdo) pripadati k veri, (kdo) pritegniti koga k veri*

1b: *(kdo) se odtegniti od vere, (kdo) se oddaljiti od vere, (kdo) odstopiti od vere, (kdo) biti odmaknjen od vere, (kdo) ločiti od vere (koga), (kdo) odvrčati od vere (koga)*

1c: *vera družiti (koga)*

2: *(kdo) priti v vero, (kdo) prestopiti v drugo vero, (kdo) stopiti v vero, (kdo) ne/priti v vero, (kdo) zapustiti vero, (kdo) biti zunaj vere, (kdo) spreobrniti v vero (koga), (kdo) uvajati v vero (koga)*

PERIODIKA

1a: *(kdo) pritegniti k veri (koga), (kdo) voditi k veri (koga), (kdo) se vrniti k veri, (kdo) se zateči nazaj k veri, (kdo) se nagibati k veri, (kdo) se obrniti k veri*

1b: *(kdo) se oddaljiti od vere, (kdo) odpasti od vere), (kdo) koga osvoboditi od vere*

2: *(kdo) pripadati veri, (kdo) drveti iz ene vere v drugo*

ZAPISI GOVORJENIH BESEDIL

1a: *(kaj) oddaljevati od vere (koga), (kdo) biti oddaljen od vere, (kdo) se obračati k veri, (kdo) se spreobrniti k veri, (kdo) se približevati veri*

1b: *(kdo) se oddaljevati od vere*

2: *(kdo) pripadati veri, (kdo) vztrajati v veri*

3 VERA JE ORGANIZACIJA

Legenda

1: vidik funkcije

2 : vidik zgradbe

3: vidik orodja/sredstva

4: vidik temelja

DALMATIN

1: *vera pomagati (komu), vera rešiti (koga), vera ozdraviti (koga)*

2: *(vera) obstati na čem*

3: *(kdo) prijeti za ščit vere*

JAPELJ

1: *vera pomagati (komu), vera ozdraviti (koga)*

3: *(kdo) vzeti v roko branilo vere*

WOLF

1: *vera pomagati (komu), vera ozdraviti (koga)*

3: *(kdo) vzeti ščit vere*

CHRASKA

1: *vera rešiti koga*

3: *(kdo) zgrabiti ščit vere*

EKUMENSKA IZDAJA

1: *vera ozdraviti/rešiti (koga)*

SSP

1: *vera varovati (koga), vera rešiti (koga),*

2: *vera temelji (na čem), vera se nanaša (na kaj)*

3: *(kdo) si obleči oklep vere, (kdo) vzeti ščit vere*

ZNANSTVENE IN TEHNIČNE PUBLIKACIJE

1: *vera učiti (kaj), vera zapoveduje (kaj)*

POLLEPOSLOVJE

1: *vera pomagati (komu), (komu) vera narekovati(kaj), (koga)vera učiti (kaj), vera rešiti (koga), vera voditi (koga), vera (komu) nalagati (kaj), (koga) vera pripeljati (kam)*

3: *vera biti ščit*

LEPOSLOVJE

1: *vera rešiti,osvoboditi,veleti, zapovedovati, učiti ... (koga)*

2: *vera imeti močne temelje*

DELO

1:*vera učiti, voditi, usmerjati, krepiti, razdvajati, ovirati, vzgajati, osveščati, združevati (koga), vera vladati, zapovedovati, prepovedovati, narekovati, veleovati, pomagati, kazati pot (komu), vera ustaviti (koga), vera dati moč za dejanja (komu), vera začrtati pot (komu), vera porajati strah, upanje ... (komu)*

2: *vera temeljiti (na čem); (čigava) vera pasti, imeti šibko podlago; (čigava) vera se razbiti, se nadgraditi ...*

4: *(kaj) biti utemeljeno na veri, (kaj) temeljiti na veri, (kaj) se graditi na veri*

PERIODIKA

1: *vera učiti (kaj)*

3: *(kaj) temeljiti na veri*

ZAKONI RS

3: *(kaj) temeljiti na veri*

ZAPISI GOVORJENIH BESEDIL

1: *vera pomagati, zapovedovati (komu)*

2: *(kaj) temeljiti na veri*

4: *(kaj) biti temelj vere (čigave)*

4 VERA JE IZRAZ

Legenda:

1A: vidik izraza/sredstva

1B: zunanji vidik

2: vidik lastnosti/vzroka

3: vidik vedenjskega učinka/dejanja

4: vidik vršilca dejanja

SSP

1A: *(čigava) beseda vere, (čigav) glas vere, (čigava) izpoved vere*

1B: *(kdo) videti vero (čigavo), (kdo) slišati za čigavo vero*

2: *(čigava) vera nič veljati, (čigava) vera biti iskrena, čigava vera biti živa/mrtva(kdo), (čigava) vera napredovati, (čigava) vera se razširiti, (čigava) vera pešati*

3A: *kdo) storiti (kaj) na temelju vere (kdo), (kdo) narediti/delati kaj zaradi vere, (kdo) v veri narediti (kaj), (kdo) po veri (narediti kaj), , (kdo) sloneti na veri, se držati vere(kdo), (kdo) biti pokoren veri, biti v skladu z vero, (kdo)*

3B: *(kdo) oznanjati vero (komu), (kdo) izkazovati vero (komu), (kdo) izdati vero (komu), (kdo) izpovedati vero (komu), (kdo) nakloniti vero (komu), (kdo) govoriti o veri (komu), (kdo) prinesiti sporočilo o veri(komu), (kdo) pripovedovati o veri (komu)*

DALMATIN

2: *(čigava) vera biti k ničemer, (čigava) vera priti (kam)*

3A: *(kdo) se sezidati na vero, (kdo) se držati vere, (kdo) biti veri pokoren, (kdo) se bojevati za vero, (kdo) govoriti o veri*

JAPELJ

2: *(čigava) vera priti (kam)*

3: *(kdo) se vojskovati za vero, , (kdo) se držati vere, (kdo) biti veri pokoren*

WOLF

2: *(čigava) vera priti (kam), (kaj) biti dejanje vere (čigave)*

3: *(kdo) se uzidati na vero, (kdo) se držati vere, (kdo) se poganjati za vero, (kdo) se vojskovati za vero, (kdo) biti veri pokoren*

CHRASKA

2: *(čigava) vera iti/priti (kam)*

3: *(kdo) se sezidavati na vero, (kdo) se držati vere, (kdo) narediti kaj po veri, (kdo) si prizadevati za vero/ se boriti za vero, (kdo) biti poslušen veri*

EKUMENSKA IZDAJA

2: *(čigava) vera iti/priti (kam)*

3: *(kdo) se sezidavati na vero, (kdo) se držati vere, (kdo) narediti kaj po veri, (kdo) si prizadevati za vero/ se boriti za vero, (kdo) biti poslušen veri,*

TEHNIČNE IN ZNANSTVENE PUBLIKACIJE

1B: *(kdo) napadati vero (čigavo)*

2: *(čigava) vera se razodevati iz (česa)*

3: *(kdo) se nasloniti na vero, (kdo) se boriti/umirati za vero, (kdo) ščititi vero, (kdo) častiti vero, (kdo) zagovarjati vero, (kdo) braniti vero, (kdo) se odpovedati veri, (kdo) raz/širiti vero (kje), (kdo) poučevati vero, (kdo) napraviti vero razumljivo (komu), (kdo) izpovedati vero (komu), (kdo) gledati z očmi vere², (kdo) biti gospodar/slужabnik vere*

POLLEPOSLOVJE

2: *(kdo) z besedo raztrgati vero (čigavo)*

² Biti v odnosu do sveta podrejen prepričanju – stanju zavesti.

3: (kdo) se oprijeti vere, (kdo) izrabiti vero (za kaj,)³ (kdo) biti odklopljen od gonilne osi vere, (kaj/dejanje) izhaja iz vere, (kdo) se odpovedati veri, (kdo) sramotiti vero, (kdo) se boriti za vero, (kdo) braniti vero,

LEPOSLOVJE

1B: komu se je na licu brala vera

2: (čigava) vera razsaja (kje), (čigava) vera se širi kje, (čigava) vera se zaploditi (kje), (čigava) vera zaiti kam, (čigava) vera govoriti kaj

1B: kdo zatreti vero (čigavo), kdo preganjati vero (čigavo)

2: vera prihaja iz (česa)

3: (kdo) braniti vero, (kdo) umreti za vero, (kdo) preliti kri za vero), kdo vero zatajiti, kdo gospodovati nad vero, kdo skruniti vero, kdo žaliti vero, (kdo) graditi na veri (kaj), (kdo) se priklanjati veri, služiti veri (kdo), (kdo) se oprijeti vere, držati se vere, kdo vero širiti/trositi (kje), (kdo) trositi zrna vere (kje), kdo vero prinesti, (kdo) učiti o veri, kdo oznanjati vero, kdo govoriti o veri, kdo izpovedati vero, (kdo) biti veri vdan, biti zvest veri (kdo)

4: vera biti na jeziku (čigavem)

DELO

1A vera žareti (iz koga)

1B: kdo videti vero (čigavo), (kdo) iztrebiti/zasmehovati/preganjati vero (čigavo)

2: (čigava) vera zmagati/se utrditi (kje), (čigava) vera se seliti/širiti/preliti/prenašati (kam), (čigava) vera prinesti (kaj)

3: (kdo) se oklepati/držati/oprijeti vere, (kdo) se odreči/odpovedati veri, (kdo) izpovedati/pokazati vero, (kdo) utrjevati/ohranjati vero, (kdo) živeti/črpati iz vere, (kdo) biti v službi vere, (kdo) se uklanjati/podrežati veri, (kdo) biti zvest veri, (kdo) slediti veri, (kdo) nasprotovati veri, (kdo) se boriti proti veri, (kdo) uporabiti/izkoriščati vero (za kaj), (kaj) biti po načelih vere, (kaj) priti/prihajati iz vere, (kaj) biti proizvod vere, (kaj) se opirati na vero, (kaj) izpričati vero, (kdo) govoriti o veri (komu), (kdo) poučevati o veri (koga), (kdo) podarjati/ vsiljevati/posredovati/ podajati vero (komu), (kdo) prinesti vero (kam)

PERIODIKA

³ Pri svojem ravnanju se neupravičeno sklicevati na vero.

3: (kdo) v veri delati(kaj) , (kdo) z⁴ vero zgraditi (kaj), (kdo) vsiljevati/nuditi vero (komu), (kdo) se odpovedati veri, (kdo) ostati zvest veri, (kdo) biti predan veri, (kdo) življenje posvetiti veri, (kdo) hlapčevati veri, (kdo) opustiti vero

ZAPISI GOVORJENIH BESEDIL

2: vera priti (kam), vera se širiti (kje), vera praviti (kaj), vera prinaša (kaj), (kaj) se rojevati iz vere, (kaj) biti del vere

2b: (kdo) izpovedati vero, (kdo) govoriti o veri/proti veri, (kdo) poučevati o veri

⁴ Predlog »z«: za izražanje izvora.